

**SASTANAK KOMISIJE ZA
RJEČNIK CSL. JEZIKA PRI ME-
DUNARODNOM KOMITETU SLA-
VISTA**

Na poziv Komisije za Rječnik csl. jezika pri Međunarodnom komitetu slavista u suradnji sa Staroslavenskim institutom »Svetozar Ritig« u Zagrebu organiziran je i održan sastanak Komisije u Staroslavenskom institutu od 14—16. oktobra 1974. god. Sastanku su prisustvovali: predsjednik Komisije F. V. Mareš, sekretar Komisije G. Birkfellner, član Komisije i član Međunarodnog komiteta slavista J. Hamm. Od članova Komisije bili su prisutni iz SSSR L. Žukovskaja, iz SFR Jugoslavije A. Nazor i R. Ugrinova-Skalovska. Osim navedenih sastanku su prisustvovali delegati pojedinih radnih središta u našoj zemlji: D. Bogdanović i G. Jovanović (Beograd), H. Kuna i N. Gošić (Sarajevo), V. Despodova (Skopje) te svi članovi Radne zajednice Staroslavenskog instituta.

Rad se sastanka odvijao prema predloženom dnevnom redu:

1. Otvaranje sastanka (predsjednik Komisije F. V. Mareš) i prihvatanje zapisnika s varšavskog sastanka od 25. VIII 1973. god.

2. Izvještaji delegata — članova Komisije o radu u pojedinim središtima

3. Aktualna problematika u vezi s pripremnim radovima za početak

redigiranja građe zagrebačkog središta (referat A. Nazor)

4. Koordinacija rječnika pojedinih redakcija

5. Formuliranje rezultata rada zagrebačkog sastanka

Ne navodeći pojedinačno diskutante koji su dali svoj prilog radu samog sastanka navest ćemo u cjelosti Zaključke sa sastanka Komisije u kojima se ogledaju rezultati rada.

Zaključci

1. Komisija jednoglasno prihvata zapisnik s Varšavskog sastanka i konstatira da je tehničkom pogreškom izostavljeno ime člana Komisije prof. Vjekoslava Štefanića (dopuna).

2. Saslušani su izvještaji o radu na Rječniku u SSSR-u i u SFR Jugoslaviji: SR Makedoniji (Skopje), SR Srbiji (Beograd), SR Bosni i Hercegovini (Sarajevo) i SR Hrvatskoj (Zagreb). Komisija je zadovoljna radom u spomenutim zemljama i pozdravlja postojeću koordinaciju između jugoslavenskih centara. Komisija visoko cijeni činjenicu što je završen rad na ekscerpiranju izvora hrvatskoglagoljske redakcije i što centar SR Hrvatske prvi pristupa obradi svoje građe. Komisija žali što na sastanku nisu sudjelovali članovi iz Bugarske, Čehoslovačke, Poljske i Rumunjske. Stoga moli odsutne člano-

ve da pošalju pismene izvještaje o radu u svojim zemljama.

3. Na osnovi razmatranih izvještaja Komisija konstatira da je rad na ekscerpiranju u svim navedenim središtima započet s tekstovima evanđelja. Preporuča se nastavak rada u ovom smjeru imajući u vidu eventualnu izradu zajedničkog Rječnika crkvenoslavenskih evanđelja, odnosno novozavjetnih tekstova. Prof. Dimitrije Bogdanović za Komisiju će načiniti evidenciju rukopisa evanđelja koji se ekscerpiraju u pojedinim centrima i onih koji će se ekscerpirati u skorijoj budućnosti.

4. Na osnovi pismenog izvještaja Staroslavenskog instituta »Svetozar Ritig« u Zagrebu o nekim načelnim pitanjima obradbe crkvenoslavenskih riječi Komisija predlaže:

a) svaka redakcija scl. jezika bit će obrađena u posebnom rječniku;

b) u redakcijskim rječnicima donosit će se staroslavenska natuknica u slučajevima kada je potvrđena u praškom *Slovníku*, a potom u svakom slučaju redakcijska natuknica s gramatičkim oznakama. Riječi koje nisu potvrđene u *Slovníku* imat će samo redakcijsku s posebnom oznakom;

c) Značenje crkvenoslavenske riječi treba da bude u suvremenom književnom jeziku svake redakcije i na jednom svjetskom jeziku s preporukom da to bude ruski. Kod prevedenih tekstova donijet će se i postojeće paralele iz latinskih ili grčkih predložaka.

d) u Rječniku će se obrađivati sve riječi koje su potvrđene u ekscerpiranom materijalu. Enciklopedijsko identificiranje vlastitih imena i drugih pojmova u načelu se ne mora vršiti;

e) Komisija preporuča da se glagoljski tekstovi daju u ćirilskoj transliteraciji;

f) kratice izvora, gramatičke, biblijske i sl., koliko je god moguće, da se preuzmu iz *Slovníka*. To važi i za međunarodnu gramatičku terminologiju. Staroslavenski institut može i nadalje upotrebljavati zagrade onako kako ih upotrebljava u svojim izdanjima;

5. Komisija treba da ima točnu evidenciju tekstova koji se ekscerpiraju i koji će se ekscerpirati u svim zemljama. Stoga moli da se odgovarajuće informacije šalju Sekretarijatu Komisije, tj. dr. Zoe Hauptovoj ili dr. Gerhardu Birkfellneru;

6. Preporučuje se da pojedina središta ujednače načela ekscerprije i obradbe;

7. Komisija je jednoglasno prihvatila prijedlog da se u članstvo Komisije kooptiraju prof. dr. Herta Kuna — SR Bosna i Hercegovina i prof. dr. Dimitrije Bogdanović — SR Srbija kao naučni rukovodioci rada u spomenutim republikama SFR Jugoslavije. Komisija moli prof. Josipa Hamma da obje kandidature iznese pred Međunarodni komitet slavista;

8. Iduće zasjedanje Komisije treba organizirati u godini 1976, a mjesto održavanja odredit će se poslije korespondencije Predsjedništva Komisije s pojedinim njezinim članovima;

9. Zapisnik s ovog sastanka treba poslati svakom članu Komisije. Poželjno je da članovi Komisije koji nisu prisustvovali na zasjedanju u Zagrebu pošalju svoje mišljenje o problemima o kojima se raspravljalo;

10. Preporučuje se: a) da se kontinuirano, i po mogućnosti intenzi-

vira, rad tamo gdje je već započeo i b) da rad započne tamo gdje još nije započeo;

11. Učesnici u radu Komisije zahvaljuju Staroslavenskom institutu »Svetozar Ritig« u Zagrebu na gostoprimstvu i najboljim uvjetima za rad.

Zagrebački sastanak utvrdio je ponovno međunarodnu suradnju u radu na Rječniku sl. jezika, a što je posebice važno za zagrebačko radno središte, odredio principe druge etape rada na Rječniku tj. redigiranju sakupljene građe iz hrvatskoglagoljskih spomenika.

N. Linarić

VIJEST O STUDIJSKIM DANIMA U CHEVETOGNEU (BELGIJA)

Prof. William R. Veder obavijestio je naše uredništvo o »studijskim danima« što su ih od 1—4. listopada 1974. održali benediktinci iz Chevetogne-a u Belgiji o studiju Apophthegmata Patrum. Evo njegove informacije:

»Benediktinci iz Chevetogne-a (Belgija) organiziraju svake godine »studijske dane«. Ove godine, od 1. do 4. listopada, ti su dani bili posvećeni isključivo studiju Apophthegmata Patrum u ekumenskom duhu koji na poseban način njeguju chevetogneski monasi. Dom Emanuel Lanne iz Chevetogne-a, organizator simpozija, otvorivši »studijske dane« odredio je tri točke za razmatranje oko kojih su se grupirala predavanja i diskusije: 1. u kojem se stanju nalazi proučavanje Apoftegma (postanje, povijest prenošenja, srodna literatura, izdanja); 2. velike teme koje sadrže Apoftegma (duhovno

očinstvo i razlikovanje duhova, borba protiv zlih misli, osam poroka, stalna monološka molitva); 3. čitanje Apoftegma danas (evanđeoski život i prihvaćanje duhovne tradicije, duhovno očinstvo, samoća i traženje molitve). Predavanje su održali: o. I.-C. Guy, S. J. iz Pariza (»Quelques problèmes historiques et herménéutiques posés par les Apophthegmes« u uskoj vezi s izdanjem teksta grčke sistematske zbirke); prof. A. Guillaumont iz Pariza (»Le problème des deux Macaire dans les Apophthegmata Patrum« u traženju metode pristupa studiju Apoftegma); Dom L. Leloir iz Clervaux-a, Luxembourg (»Les paterika arméniens et leur message d'authenticité« povezano s izdanjem latinskog prijevoda njihova teksta); Dom M. Neyt iz Clerlande-a, Belgija (»Un type d'autorité charismatique: les pères de Gaza et la tradition de Scété«); Dom L. Régnault iz Solesmesa, Francuska (»La prière continue monologiste chez les pères du désert«); Dom M. Van Parys (»Solitude hésychaste et communion fraternelle«) i prof. D. Staniloae iz Bukurešta, Rumunjska (»L'accueil de la tradition spirituelle des Pères aujourd'hui« u vezi s izdanjem rumunjskog prijevoda »Filokalije«).

Smatrao sam svojom dužnošću da vas obavijestim o ovom kolokviju i njegovu značenju. Uvjeren sam da će vam biti zanimljiva vijest iz koje se vidi da ove godine nije održan samo prvi simpozij o slavenskom pateriku, već i prvi simpozij o Apophthegmata patrum. Uostalom, na ovom se posljednjem živo zanimalo za prvi, i sigurno je da njegovi sudionici neće propustiti priliku da si pribave Slovo br. 24.«